

Fővárosi Ítélet

8.Pf...../2020/5.

A Fővárosi Ítélet dr. Varga István ügyvéd (....) által képviselt dr. felperes neve (.....) felperesnek - a Dr. Molnár István Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Molnár István ügyvéd) által képviselt alperes neve (.....) alperes ellen személyiségi jogsértés megállapítása és sérelemdíj iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2020. június 13. napján kelt 35.P...../2020/12. számú ítélete ellen az alperes 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 16.000 (Tizenhatezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket.

A felek a másodfokú eljárással kapcsolatosan felmerült költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes politikus, országgyűlési képviselő. Az alperes által üzemeltetett www.ezalenyeg.hu internetes oldalon 2020. március 5. napján „Nyomozás indul **felperes neve** ellen” címmel cikk jelent meg, amely szerint: „Egerben a fél várost tartalmazó lista került elő a választások után, törvénytelenül listázták és sorolták kategóriákba az embereket, ennek tetejében még az ajánlóívekről is csináltak másolatot, ami bűncselekmény. **U.P.** kérdezett rá a Belügyminisztériumban, hogy indult-e már nyomozás az ügyben, akkor azt a választ kapta, hogy nem érkezett feljelentés, pedig **M.Á.** polgármester tett feljelentést az ügyben. Most maga **P.S.** korrigált, hiszen bejelentette, hogy a választás rendje elleni bűncselekmény ügyében nyomoznak, vagyis N..... „FIDESZ-csicska” Z...-nak és barátainak hamarosan a rendőrségen lesz lehetősége megmagyarázni, hogy miért listázták a város lakóit. Egyértelművé vált, hogy az egri Fidesz csak a lopásban, a hazudozásban és a személyes adatokkal való visszaélésben jár élen.”
- [2] A felperes 2020. március 19. napján benyújtott keresetében annak megállapítását kérte, hogy a „Nyomozás indul **felperes neve** ellen” című cikkben az alperes azt a valótlan tényt állította, hogy nyomozás indult **felperes neve** ellen a város lakóinak listázása miatt és ezzel megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, melyre tekintettel 500.000 forint sérelemdíj és kamatai megfizetésére is kérte az alperest kötelezni. Állította, hogy nem indult ellene nyomozás sem a választásokkal kapcsolatban, sem más ok miatt. Azzal tehát, hogy az alperes bűncselekmény miatti nyomozással hozta a felperest kapcsolatba megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, amelyre tekintettel sérelemdíjat kért az őt ért nem vagyoni sérelemtől. Hangsúlyozta, hogy az alperes jogsértő kijelentése internetes közzététellel valósult meg nagy nyilvánosság előtt, ezáltal széles körben ismertté vált, mely tények alapján az 500.000 forint sérelemdíj arányos.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Állítása szerint nem követett el jogsértést, mivel egy

meginduló büntetőeljárás nem jelent és társadalmilag nem is jelenthet olyan negatív töltetű információt, amely alkalmas lenne valamely személynek a megsértésére. Az a körülmény, hogy a felperest nem hallgatták meg és vele gyanút nem közöltek, vagy őt tanúként nem hallgatták ki, még önmagában nem jelenti azt az alperes álláspontja szerint, hogy az állítás valótlan lenne.

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes azzal, hogy az általa üzemeltetett www.ezalenyeg.hu portálon 2020. március 5. napján megjelent „Nyomozás indul **felperes neve** ellen” cikkében valótlanul állította, hogy a felperes ellen nyomozás indult, megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperes részére 100.000 forint sérelemdíjat és a tőkeösszeg után 2020. március 6. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, míg ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a törvényszék az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperes részére 39.800 forint perköltséget.
- [5] Határozatát a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (1) és (2) bekezdésére, 2:43. § d) pontjára, 2:44. §-ára, 2:45. §-ára, 2:52. § (1), (2), (3) bekezdésére, a Ptk. 6:48. § (1) bekezdésére, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 81. § (1) bekezdésére és 83. § (2) bekezdésére, valamint a 7/2014. (III. 7.) AB határozatban és 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban foglaltakra alapította.
- [6] Megállapította, hogy a perben nem volt vitatott, hogy a felperes által hivatkozott közlemény az alperes által üzemeltetett hírportálon megjelent. Rögzítette, hogy az alperesnek azt kellett a perben bizonyítania, hogy a felperes által sérelmezett tényállítás tartalma megfelel a valóságnak, azaz, hogy nyomozás indult a felperes ellen a listázással kapcsolatban. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy az alperes ezen tényállítása valóságtartalmának bizonyítására kísérletet sem tett. Bár azt mindkét fél egybehangzóan jelentette ki, hogy az egri választásokat megelőző időszakban történt listázásokkal kapcsolatosan nyomozás indult, sőt maga a felperes állította, hogy ő maga is tett feljelentést az ügyben, ettől azonban elkülönítendő annak ténye, hogy az alperes a cikkének címében azt az állítást tette, hogy a felperes ellen indult nyomozás.
- [7] A törvényszék álláspontja szerint a cikket olvasó hétköznapi embereknek nincsenek olyan jogi ismeretei, amely a büntető eljárás egyes szakaszainak az állása, illetve az ártatlanság vélelmének az összefüggései részletezésére vonatkozik. A hétköznapi átlagolvasó ezért a cikk elolvasását követően azt az ismeretet szerezheti meg, hogy a felperes ellen indult nyomozás, vagyis ő követett el egy olyan cselekményt, amely miatt ellene büntetőeljárás indult. Ez a tény azonban nem felel meg a valóságnak. Az alperes a cikk közzétételének időpontjában nyilvánvalóan tisztában volt ezzel a különbséggel, és a szakma szabályai szerinti elvárható gondosság tanúsítása esetén tudnia kellett volna azt, hogy nem a felperes ellen indult büntetőeljárás, hanem a listázások ügyében indult nyomozás. Ez pedig egyértelműen sértő a felperesre, mint magánszemélyre nézve, de mint politikusra nézve is nyilvánvalóan súlyosan sértő a törvényszék álláspontja szerint, mivel egyáltalán nem minősül lényegtelen részletnek vagy körülménynek az a tény, hogy a felperes ellen vagy pedig egy listázás miatt van folyamatban büntetőeljárás.
- [8] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes a cikkben közölt tényállítással megsértette a felperes jóhírnévét, a cikk megjelenésének időpontjában a közlés nem volt valós, az alperes pedig nem bizonyította, hogy a tényállítás tartalma megfelel a valóságnak, és a cikk megjelenése óta eltelt mintegy 5 hónap alatt sem történt olyan változás, amellyel az alperes a közlés valóságát bizonyítani tudta volna.

- [9] A jogsértés megállapítása mellett sérelemdíj megfizetésére kötelezte az alperest, amelynek meghatározásakor figyelemmel volt a 7/2014. (III. 7.) és a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatban foglaltakra és megállapította, hogy a cikk tartalma és az abban foglaltak közéleti kérdésre vonatkoznak, közérdeklődésre tartanak számot, így az alperes sajtószervként jogszerűen foglalkozott a témával. Viszont az ügy hátterét, annak állását már nem mutatta be teljes körűen, nem járt utána a tények valóságtartalmának és nem kereste meg a felperest, hogy nyilatkozzon, mely tényből az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy a foglalkozása körében tanúsítandó gondosságot az alperes elmulasztotta.
- [10] Az eset további körülményeire is tekintettel volt a törvényszék, figyelembe vette a jogsértés egyszeri jellegét, a felróhatóság mértékét, valamint a jogsértésnek a felperesre és környezetére gyakorolt hatását, amely álláspontja szerint csekélyebbnek mondható. Utalt arra, hogy különösebb sérelmet a felperes személyes meghallgatása során sem említett, viszont köztudomású tényként értékelte, hogy a valótlan tényállítás a közszereplő tisztességébe vetett bizalmat gyengítheti. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a felperes megítélésére az állítás nyilvánvalóan csekély mértékben hat ki. Mindezen körülmények együttes mérlegelése alapján a keresetben kértnél alacsonyabb, 100.000 forint összegű sérelemdíjat talált az elsőfokú bíróság a felperest ért sérelemmel arányban állónak, ezért annak megfizetésére kötelezte az alperest, míg ezt meghaladón a felperes keresetét elutasította.
- [11] A határozattal szemben az alperes élt fellebbezéssel, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének teljes elutasítását kérte. Továbbra is arra hivatkozott, hogy a sérelmezett állítás nem minősül sértőnek. Ezt azzal támasztotta alá, hogy az ártatlanság vélelmének társadalmi ismertsége álláspontja szerint jóval nagyobb annál, mint azt az elsőfokú bíróság figyelembe vette. Az a körülmény, hogy a felperes feljelentést tett az ügyben nem értékelhető akként, hogy az eljárás a felperes feljelentése miatt indult. Ilyen módon azt, hogy a felperesre nézve súlyosan sértő a tényállítás az alperes érdemi ellenkérelmében foglalt érvek mentén vitatható, melyeket az alperes a fellebbezésében fenntartott, azt megismételni nem kívánta, és kérte azok figyelembevételét.
- [12] A felperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a sérelemdíj összegének 500.000 forint tőke és 2020. március 6. napjától járó kamataira történő felemelését kérte.
- [13] Álláspontja szerint a megítélt 100.000 forint túl csekély összeg az elkövetett jogsértés súlyához képest. Utalt arra, hogy a perbeli esetben a jogsértő kijelentés internetes közzététellel valósult meg nagy nyilvánosság előtt, ezáltal széles körben ismertté vált. A felperes ehhez mérten jelölte meg a sérelemdíj összegét 500.000 forintban. Az alperesi kijelentés - mely szerint nyomozás indult a felperes ellen a választópolgárok listázása miatt - rendkívül durva jogsértés a felperes csatlakozó fellebbezési álláspontja szerint, amelyre tekintettel a megítélt sérelemdíj összege aránytalanul alacsony. A bejegyzést az átlagolvasó szemszögéből kell vizsgálni, akiktől nem elvárható, hogy jogi ismeretekkel rendelkezzen, ezért nem releváns az alperes ártatlanság vélelmére történő hivatkozása. A cikk címének elolvasása után az olvasó azt a következtetést vonhatja le, hogy a felperes ellen indult nyomozás, ez pedig valótlan tényállítás, ami sértő a felperesre és annak valóságtartalmát az alperes nem tudta bizonyítani.
- [14] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet alperes fellebbezésével támadott részének helybenhagyását kérte.

- [15] Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.
- [16] Sem a fellebbezés, sem a csatlakozó fellebbezés nem alapos.
- [17] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a jogvita eldöntéséhez szükséges mértékben lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, és a helytállóan felhívott jogszabályok alapján, a tárgybán kialakult ítélkezési gyakorlatra is tekintettel megalapozott érdemi döntést hozott. Ítéletét minden lényeges kérdésre kiterjedően részletesen megindokolta, kifejtett indokaival a Fővárosi Ítéltábla teljes körűen egyetértett. Az elsőfokú ítélet helyes indokai közül - a fellebbezésben és a csatlakozó fellebbezésben foglaltakra tekintettel - az alábbiakat hangsúlyozza.
- [18] A Ptk. 2:42. § (2) bekezdése szerint az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak. A Ptk. 2:43. § d) pontja értelmében a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a becsület és a jóhírnév megsértése. A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése alapján a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő valótlan tényről állít vagy hírszót, vagy valós tényről hamis színben tüntet fel. A Ptk. 2:44. §-a előírja, hogy a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja.
- [19] Helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy az alperesnek kellett a perben bizonyítania, hogy a felperes által sérelmezett tényállítás tartalma a valóságnak megfelel, azaz, hogy a felperes ellen nyomozás indult a listázással kapcsolatban. Ezzel azonban az alperes a perben kíséreltet sem tett, ezt megfelelően állapította meg a törvényszék ítéletében. Mindössze arra hivatkozott az alperes a fellebbezésben is megismételt nyilatkozatával, hogy a felperessel kapcsolatos állítása nem minősíthető sértőnek.
- [20] Ennek elbírálása során az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy a felperes által sérelmezett cikket az átlagolvasó szemszögéből kell vizsgálni, akitől nem várható el, hogy jogi ismeretekkel rendelkezzen.
- [21] Helytállóan rögzítette, hogy a valótlan tényállításokkal szemben a közéleti szereplők is igényelhetnek védelmet, ugyanakkor a véleménynyilvánítás szabadsága a hamis tényről állító személyt csak akkor védi, ha nem tudott a valótlanosságról és nem mulasztotta el a kellő körültekintést, amelyet a foglalkozása megkíván. Az ítélőtábla osztotta a törvényszék álláspontját abban, hogy az alperesnek a szakma szabályai szerint elvárható gondosság tanúsítása esetén tudnia kellett volna, hogy nem a felperes ellen indult büntetőeljárás, hanem a listázások ügyében indult nyomozás.
- [22] A Ptk. 2:45. § (2) bekezdésében foglalt szabályozásból kiindulva a jóhírnév megsértésének megállapításához a tényállítás valótlanosságán túlmenően az is szükséges, hogy az adott közlés objektíve alkalmas legyen az érintett hátrányos társadalmi megítélésének kiváltására, ami a perbeli esetben az elsőfokú bíróság által figyelembe vett és ismertetett körülmények alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint is megállapítható, mivel a felperes társadalmi megítélése szempontjából nem minősül lényegtelen körülménynek, hogy a felperes ellen, vagy egy listázás miatt van folyamatban büntetőeljárás.
- [23] A kifejtettek alapján helytállóan került sor az elsőfokú bíróság által a jogsértés megállapítására.

- [24] A másodfokú bíróság egyetértett a törvényszék által megállapított sérelemdíj mértékével is, annak felemelésére a csatlakozó fellebbezés alapján sem látott okot.
- [25] Egységes és töretlen az ítélkezési gyakorlat abban, hogy a sérelemdíj összegének megállapítása során a bíróság szem előtt tartja a sérelemdíj kettős funkcióját. Egyrészt azt, hogy a sérelemdíj célja a személyiségi jogok megsértésének vagyoni elégtétellel való közvetett kompenzációja, másrészt, hogy a sérelemdíj ezen sérelem miatti magánjogi büntetésként is funkcionál. A kompenzációra és elégtétel adásra való törekvés a jogvédelemre szoruló sértettnek, míg a büntetés a jogsértőnek szól. A jogsértő vonatkozásában tovább a visszatartó erő is érvényesülési szempont.
- [26] Mindezek figyelembevételével az elsőfokú bíróság okszerűen értékelte a perbeli eset összes releváns körülményét, ezek közt azt, hogy a jogsértés egyszer történt meg, amelynek a sértettre és környezetére gyakorolt hatása csekélynek mondható. Az eset valamennyi releváns körülményére tekintettel helytállóan állapította meg az alperes által fizetendő sérelemdíj összegét 100.000 forintban, mely összeg a másodfokú bíróság álláspontja szerint is elegendő a felperes ért hátrány kompenzálására és az alperes visszatartására attól, hogy a jogsértőnek ítélt vagy ahhoz hasonló kijelentéseket tegyen a jövőben.
- [27] A fentiek tükrében az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására sem a fellebbezés, sem a csatlakozó fellebbezés alapján nem látott lehetőséget, ezért azt a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján - annak helyes indokai alapján - helybenhagyta.
- [28] Mivel sem az alperes fellebbezése, sem a felperes csatlakozó fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a pernyertesség, perveszteség aránya a másodfokú eljárásban közel azonos. Erre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy a felek a másodfokú eljárás során felmerült költségeiket maguk viselik.
- [29] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdésének f) pontja alapján a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (1) bekezdése, 46. § (1) és (4) bekezdése szerint számított csatlakozó fellebbezési illeték viselésére vonatkozó rendelkezés az Itv. 74. § (3) bekezdése értelmében alkalmazandó 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-án alapul. A fellebbezés illetékét az e tekintetben pervesztes alperes lerőta, ezért arról rendelkezni nem kellett.
- [30] A Fővárosi Ítélőtábla a fellebbezést a Pp. 376. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. november 3.

Dr. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mózsik Tímea s.k.
bíró

. Pullai Ágnes s.k.
bíró

előadó